

หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้นำพลเมืองยุคใหม่ (A-List) รุ่นที่ 1

“Anyone can be on the List”

1. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาในศตวรรษที่ 21 กำลังเผชิญกับความท้าทายหลากหลายมิติอย่างเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นความท้าทายด้านการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรม การพัฒนาเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดด ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ตลอดจนความกดดันทางด้านทรัพยากร ภัยธรรมชาติ รวมไปถึงโรคระบาดที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ ปัญหาเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ต้องการการเรียนรู้ รับมือ และปรับตัวอย่างเป็นระบบจากทุกภาคส่วน เพราะลำพังกลไกของภาครัฐเพียงอย่างเดียวไม่อาจตอบสนองต่อปัญหาซับซ้อนในศตวรรษที่ 21 ได้อีกต่อไป

ภายใต้แนวคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการพัฒนาประชาธิปไตยในศตวรรษที่ 21 “พลเมือง” ทุกคนคือกำลังสำคัญที่จะร่วมกันผลักดันการพัฒนา การพัฒนาชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืนไม่อาจพึ่งพาเพียงการสนับสนุนจากภาครัฐหรือจากภายนอก แต่จำเป็นต้องเกิดจากความเข้มแข็งภายในชุมชนโดยมีพลเมืองเป็นฐานราก และประสานกันเข้าระหว่าง 3 มิติที่สำคัญ ได้แก่ 1) ผู้นำพลเมือง (Civics Leaders) ผู้ซึ่งยึดมั่นในคุณค่าความเป็นพลเมืองและพร้อมลงมือขับเคลื่อนสังคมไปสู่ความยั่งยืนอย่างสมดุลในทุกมิติ ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง 2) การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก (Local Economy) คือยกระดับคุณภาพชีวิตของคนผู้คน ผ่านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจระดับท้องถิ่น ควบคู่ไปกับการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เพื่อลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระดับรากฐาน และ 3) มิติของความยั่งยืน (Sustainability) ที่เน้นการใช้ทรัพยากรอย่างรับผิดชอบ รักษาสมดุลสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เพื่อให้การยกระดับคุณภาพชีวิตเกิดขึ้นโดยภาคพลเมืองเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ต่อเนื่อง และยั่งยืน

สถาบันพระปกเกล้า จึงได้ดำเนินการจัดทำ “หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้นำพลเมืองยุคใหม่” ขึ้น โดยมีเป้าหมายสำคัญในการบ่มเพาะและพัฒนาผู้นำพลเมืองยุคใหม่ให้มีสำนึกความเป็นพลเมือง ผู้ตระหนักในการพัฒนาอย่างสมดุล ไม่เพียงแต่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังคงเป็น “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง” (Change Agent) ที่ขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยเชื่อมร้อยเครือข่ายการพัฒนาโดยตั้งอยู่บนฐานทุนทางสังคมที่เป็นจริงและจับต้องได้ ผ่านการประยุกต์ใช้ทุนและนวัตกรรมทางสังคมที่สั่งสมอยู่แล้วในสังคมไทย อาทิ วิชาหกิจชุมชน ตลอดจนธุรกิจเพื่อสังคมในรูปแบบต่างๆ อันเป็นกลไกสร้างความเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ระดับฐานราก ผสานพลังของเทคโนโลยีเข้ากับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต พร้อม ๆ กับลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่สมดุลในการพัฒนาการยกระดับคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้นำพลเมืองยุคใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับสำนึกความเป็นพลเมืองของผู้เรียน ในมิติต่อไปนี้

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของพลเมืองในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีวิสัยทัศน์ และแรงบันดาลใจเชิงนวัตกรรมในการพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน
2. เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถออกแบบและขับเคลื่อนโครงการพัฒนาชุมชนอย่างสร้างสรรค์ เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ โดยผสมผสานทุนทางสังคม นวัตกรรม และเครือข่ายความร่วมมือ
3. เพื่อสร้างเครือข่ายพลเมืองที่สามารถทำงานร่วมกับรัฐ เอกชน และชุมชน และนำไปสู่การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

3. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษอบรม

สถาบันจะพิจารณาคัดเลือกผู้เข้ารับการศึกษอบรมรุ่นละไม่เกิน 80 คน โดยมุ่งให้มีผู้แทนจากทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งนี้จำนวนผู้ได้รับคัดเลือกในแต่ละจังหวัดอาจแตกต่างกันตามผลการพิจารณาคัดเลือก ซึ่งผู้ที่จะเข้ารับการศึกษอบรมในหลักสูตรฯ จะต้องมีความคุณสมบัติ ดังนี้

3.1 คุณสมบัติทั่วไป

- 3.1.1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี และไม่เกิน 50 ปี ในวันที่ปิดรับสมัคร
- 3.1.2 ผู้สมัครต้องมีลักษณะความเป็นตัวแทนของพื้นที่อย่างใดอย่างหนึ่ง และสามารถแสดงหลักฐานยืนยันได้ ดังต่อไปนี้
  - (ก) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัคร
  - (ข) เป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัคร
  - (ค) เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีการศึกษา

- (ง) เคยปฏิบัติงานในจังหวัดที่สมัครเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี
- (จ) เป็นผู้เสียภาษีโรงเรือน/ภาษีบำรุงท้องที่ ติดต่อกัน 3 ปี
- 3.1.3 เป็นผู้ได้รับความยินยอมให้เข้ารับการฝึกอบรมตามสายการบังคับบัญชาจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าหน่วยงานนั้น ๆ
- 3.1.4 ผู้สมัครต้องเป็นผู้มีสุขภาพสมบูรณ์ สามารถศึกษา และเดินทางไปศึกษาดูงานได้ตามที่หลักสูตรกำหนด
- 3.1.5 มีคุณสมบัติอื่น ๆ ครบถ้วนตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการหลักสูตรกำหนด

3.2 คุณสมบัติเฉพาะ อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- 3.2.1 ผู้นำชุมชน/ ภาคประชาสังคม อาทิ กรรมการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน แกนนำ ประชาชนชาวบ้าน หรือประชาชน กลุ่มคนรุ่นใหม่ สื่อมวลชนที่มีความสนใจในการพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน
- 3.2.2 ข้าราชการพลเรือน เจ้าหน้าที่และพนักงานของรัฐ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามกฎหมาย องค์กรมหาชน หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน
- 3.2.3 ผู้บริหาร สมาชิกสภา ข้าราชการ หรือพนักงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ทำงานขับเคลื่อนการเมืองภาคพลเมืองและเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนสังคมอย่างยั่งยืน
- 3.2.4 บุคลากรทางการศึกษา ครู อาจารย์ หรือ นักวิชาการและนักวิจัย ที่เป็นผู้สนใจหรือทำโครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน
- 3.2.5 ผู้ประกอบธุรกิจขนาดเล็ก (Small Enterprises) และขนาดกลาง (Medium Enterprises) วิสาหกิจชุมชน (Community Enterprise) วิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) ผู้ประกอบการหรือผู้บริหารภาคเอกชน และหอการค้าจังหวัด ที่มีความสนใจในการพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน
- 3.2.6 บุคคลซึ่งคณะกรรมการหลักสูตรฯ เห็นสมควรให้เข้ารับการศึกษ เนื่องจากเป็นผู้มีผลงานเชิงประจักษ์ในการพัฒนาชุมชนสังคมอย่างยั่งยืน
- 3.2.7 เป็นผู้มีความประพฤติดี มีมนุษยสัมพันธ์และทัศนคติที่ดีและไม่กระทำการใด ๆ ให้เกิดความเสื่อมเสียหรือเสียหายต่อหลักสูตร และไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

4. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

สถาบันพระปกเกล้าจะพิจารณารับนักศึกษารุ่นละไม่เกิน 80 คน โดยพิจารณาตามระเบียบและเกณฑ์การคัดเลือกของสถาบันพระปกเกล้าที่กำหนดขึ้นเป็นการเฉพาะสำหรับหลักสูตร

5. รูปแบบการจัดการศึกษาอบรม

รูปแบบการเรียนการสอนในหลักสูตรฯ ประกอบด้วยรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ครอบคลุม

5.1 กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Co-creation): เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมเสนอแนะวิทยากรที่ต้องการรับฟังการบรรยายพิเศษ และสามารถออกแบบวิธีการดำเนินการเรียนการสอนได้เองภายใต้ข้อตกลงร่วมกัน

5.2 การเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษา (Case based learning): หลักสูตรออกแบบมาให้ผู้เรียน สามารถร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้สอนและเพื่อนร่วมรุ่น ตลอดจน เรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาชุมชนเข้มแข็ง เศรษฐกิจฐานราก และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

5.3 การมอบหมายงานกลุ่มให้ปฏิบัติ (Group assignment): หลักสูตรออกแบบมาให้ผู้เรียนได้ร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานและนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมชุมชนเข้มแข็ง เศรษฐกิจฐานราก และการพัฒนาชุมชนสังคมอย่างยั่งยืนเป็นรูปธรรม โดยหลักสูตรจะมอบหมายอาจารย์ที่ปรึกษาและวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบให้คำปรึกษา

5.4 กิจกรรมการเรียนรู้พิเศษนอกสถานที่ (Special activities): หลักสูตรออกแบบมาให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อเปิดโลกทัศน์การเรียนรู้ เกือบเกี่ยวประสบการณ์สำหรับประยุกต์ใช้พัฒนานวัตกรรมเพื่อส่งเสริมชุมชนเข้มแข็งจากเศรษฐกิจฐานรากและการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อชุมชนเข้มแข็งยั่งยืน

5.5 การบรรยาย/การบรรยายพิเศษ: โดยผู้ทรงคุณวุฒิระดับผู้นำของประเทศเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการศึกษาได้รับฟังนโยบายหรือวิสัยทัศน์ต่าง ๆ และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับเชิญ มาบรรยายอย่างใกล้ชิด

6. ระยะเวลาและสถานที่ศึกษาอบรม

การเรียนการสอนในหลักสูตรฯ จะใช้เวลาเรียนประมาณ 6 เดือน (รวม 192 ชั่วโมง) โดยแบ่งการเรียนรู้ออกเป็น 3 ส่วน

6.1 การเรียนรู้ในห้องเรียน

การเรียนรู้ในส่วนนี้ดำเนินการต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 12 วัน (เรียนในห้องเรียน 3 ครั้งๆ ละ 4-5 วัน) โดยนักศึกษาจะได้เรียนรู้แนวคิดทฤษฎี แลกเปลี่ยน และฝึกปฏิบัติในห้องเรียน ระหว่างวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนร่วมชั้น และผู้มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการเรียนการสอนนั้น ๆ โดยการเรียนรู้ในห้องเรียนจะจัดขึ้น ณ ห้องอบรมสถาบันพระปกเกล้า กรุงเทพมหานคร

6.2 การเรียนรู้นอกสถานที่และการศึกษาดูงาน

การเรียนรู้ในส่วนนี้มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ โดยผสานรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหรือนวัตกรรมส่งเสริมชุมชนเข้มแข็ง การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและการพัฒนาอย่างยั่งยืน เข้ากับกิจกรรมการศึกษาดูงาน

6.3 การพัฒนาโครงการนวัตกรรมเพื่อสังคม (Civic Impact Project)

การเรียนรู้ในระยะนี้ มุ่งให้นักศึกษาได้ร่วมกันพัฒนาโครงการ/นวัตกรรมทางสังคม เพื่อพัฒนาหรือรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อนำสังคมมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยการเรียนรู้ในระยะนี้จะเป็นลักษณะ

ผสมผสานระหว่างการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน และการประชุมออนไลน์ผ่านระบบต่าง ๆ อาทิ แอปพลิเคชัน Zoom เป็นต้น

7. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาอบรม

หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้นำพลเมืองยุคใหม่ เป็นหลักสูตรที่**ไม่มีการเก็บค่าลงทะเบียน**จากผู้เข้ารับการศึกษอบรม โดยสถาบันพระปกเกล้า สนับสนุนค่าใช้จ่าย ดังนี้

การศึกษอบรมในห้องเรียน : ค่าอาหารว่าง อาหารกลางวัน ที่พัก ตามที่สถาบันฯ กำหนด

การศึกษาดูงานในประเทศ: ค่าเดินทางไปยังสถานที่ศึกษาดูงาน อาหารว่าง อาหารกลางวัน อาหารเย็น ที่พัก ตามที่สถาบันฯ กำหนด

กิจกรรมปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศ: ค่าอาหารว่าง อาหารกลางวัน อาหารเย็น ค่าที่พัก ตามที่สถาบันฯ กำหนด

8. การสำเร็จการศึกษอบรม

8.1 เกณฑ์สำหรับการผ่านและสำเร็จการศึกษอบรม

ผู้เข้ารับการศึกษอบรมเป็นผู้ผ่านและสำเร็จการศึกษอบรมเมื่อปฏิบัติตามเกณฑ์ต่างๆ ต่อไปนี้โดยครบถ้วน

เกณฑ์เวลาเรียน: ผู้เข้าศึกษอบรมต้องมีเวลาศึกษอบรมตลอดทั้งหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของเวลาเรียนทั้งหมด

เกณฑ์ความรู้ความเข้าใจ: ผู้เข้าศึกษอบรมต้องผ่านการประเมินผลหลังเข้ารับการศึกษอบรม โดยผู้ผ่านการศึกษจะต้องได้ผลคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

เกณฑ์การมีส่วนร่วมในกิจกรรม: ผู้เข้ารับการศึกษอบรมต้องมีส่วนร่วมในการศึกษอบรมตามกรอบการศึกษอบรมทั้งหมดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรฯ อาทิ การปฐมนิเทศ การปัจฉิมนิเทศ ทำกิจกรรมตามหลักสูตรมอบหมาย (assignment) พร้อมทั้งส่งงานครบถ้วนทุกครั้ง เข้าร่วมกิจกรรมศึกษาดูงาน และนำเสนอโครงการนวัตกรรมเพื่อสังคม

เกณฑ์การจัดทำโครงการนวัตกรรมเพื่อสังคม: ผู้เข้าศึกษอบรมต้องจัดทำโครงการนวัตกรรมเพื่อสังคม (Civic Impact Project) โดยมีการนำเสนอโครงการนวัตกรรมแก่คณะกรรมการและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องและได้รับการประเมินว่า “ผ่าน” พร้อมกันนี้กลุ่มต้องจัดทำเอกสารสรุปโครงการนวัตกรรมให้แล้วเสร็จและนำเสนอผลการศึกษาตามที่หลักสูตรฯ กำหนด

เกณฑ์ความประพฤติ: ผู้เข้าศึกษอบรมต้องไม่ดำเนินการใด ๆ อันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียชื่อเสียงของสถาบันพระปกเกล้า

8.2 ประกาศนียบัตรและเข็มวิทยฐานะที่ได้รับ

ผู้ผ่านและสำเร็จการศึกษอบรมตามหลักสูตรนี้จะได้รับ ประกาศนียบัตรจากสถาบันพระปกเกล้า โดยมีศักดิ์และสิทธิ์แห่งประกาศนียบัตรนั้นทุกประการ

กรณีที่ผู้เข้ารับการศึกษอบรมไม่จบการศึกษาตามเงื่อนไขข้างต้น จะต้องชำระเงินค่าธรรมเนียมการศึกษาคืนให้กับสถาบันพระปกเกล้า จำนวน 62,500 บาท

9. โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้นำพลเมืองยุคใหม่ ใช้เวลาการศึกษาอบรมในหลักสูตรฯ ทั้งสิ้น จำนวน 192 ชั่วโมง แบ่งการเรียนการสอนออกเป็น การบรรยายและการฝึกปฏิบัติ (workshop) ในห้องเรียน กิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ และการจัดทำโครงการนวัตกรรมการเพื่อสังคม (Civic Impact Project) ดังนี้

1. การบรรยายและการฝึกปฏิบัติ (workshop) ในห้องเรียน จำนวน 60 ชั่วโมง แบ่งเป็น			
- กลุ่มวิชาที่ 1 ผู้นำพลเมืองยุคใหม่	รวม	21	ชั่วโมง
- กลุ่มวิชาที่ 2 เศรษฐกิจฐานรากคุณภาพแห่งการพัฒนา	รวม	9	ชั่วโมง
- กลุ่มวิชาที่ 3 การขับเคลื่อนนวัตกรรมการเพื่อสังคม	รวม	30	ชั่วโมง
2. กิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ จำนวน 48 ชั่วโมง แบ่งเป็น			
- การปฐมนิเทศ	รวม	12	ชั่วโมง
- การปัจฉิมนิเทศ	รวม	6	ชั่วโมง
- การศึกษาดูงานในประเทศ	รวม	18	ชั่วโมง
- ทักษะศึกษานอกสถานที่ (one day trip)	รวม	12	ชั่วโมง
3. การขับเคลื่อนโครงการนวัตกรรมการเพื่อสังคม (Civic Impact Project) จำนวน 84 ชั่วโมง แบ่งเป็น (นำเสนอโครงการกลุ่ม / พบอาจารย์ที่ปรึกษา / จัดทำโครงการกลุ่ม)			
- กิจกรรมพบอาจารย์ที่ปรึกษา	รวม	18	ชั่วโมง
- กิจกรรมนำเสนอร่างโครงการกลุ่ม	รวม	12	ชั่วโมง
- กิจกรรมลงพื้นที่ดำเนินโครงการกลุ่ม	รวม	42	ชั่วโมง
- กิจกรรมนำเสนอผลการดำเนินโครงการกลุ่ม	รวม	12	ชั่วโมง
รวมจำนวนชั่วโมงทั้งหลักสูตร	รวม	192	ชั่วโมง

ทั้งนี้ การเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้นำพลเมืองยุคใหม่ ประกอบด้วย 3 กลุ่มวิชาหลัก โดยแต่ละกลุ่มวิชา มีรายวิชา วัตถุประสงค์ของรายวิชา และขอบเขตเนื้อหา ดังต่อไปนี้

1. การบรรยายและการฝึกปฏิบัติ (workshop) ในห้องเรียน จำนวน 60 ชั่วโมง

ประกอบด้วย องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับพลเมือง ผู้นำพลเมืองยุคใหม่ การมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย ธรรมาภิบาล การพัฒนาอย่างยั่งยืน และนวัตกรรมเพื่อสังคม ประกอบด้วย 3 กลุ่มวิชา 1) ผู้นำพลเมืองยุคใหม่ 2) เศรษฐกิจฐานรากคุณภาพแห่งการพัฒนา และ 3) การขับเคลื่อนนวัตกรรมการเพื่อสังคม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มวิชาที่ 1 : ผู้นำพลเมืองยุคใหม่ (3 วิชา จำนวนรวม 21 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและความสำคัญของผู้นำพลเมืองยุคใหม่ ครอบคลุมทัศนคติ ค่านิยม และการแสดงออกอย่างเหมาะสม ตลอดจน ทักษะสำคัญของการเป็นผู้นำในศตวรรษที่ 21 ที่มีได้มุ่งพัฒนาเพียงมิติทางด้านเศรษฐกิจ แต่ให้ความสำคัญกับการเป็นผู้นำแห่งการ

เปลี่ยนแปลง (Change agent) ที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอย่างสมดุล ระหว่างการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

2. เพื่อให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และมุมมองอย่างลึกซึ้ง เพื่อมุ่งสู่การเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ที่เข้าใจถึงหลักการพัฒนาอย่างสมดุล

รายละเอียดรายวิชา

รายวิชาที่ 1 ผู้นำพลเมืองยุคใหม่เพื่อการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจสังคมและการเมือง (จำนวน 6 ชั่วโมง)

รายวิชานี้มุ่งสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เรียนได้เข้าใจบทบาทของ “พลเมืองยุคใหม่” ในฐานะพลังขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืนในศตวรรษที่ 21 มิได้จำกัดอยู่เพียงมิติทางเศรษฐกิจ หากแต่ต้องมีความสามารถในการเป็น ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ที่สามารถผสานพลังทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างสมดุล เพื่อให้ผู้เรียนยึดมั่นในคุณค่าความเป็นพลเมืองที่มีความกระตือรือร้น รับผิดชอบต่อสังคม พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนทัศนคติและแนวทางสู่การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ใช้เหตุผล จริยธรรม และนวัตกรรม ในการขับเคลื่อนสังคมไปสู่การพัฒนาที่สมดุล ระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่มีธรรมาภิบาลสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน

รายวิชาที่ 2 รากฐานประชาธิปไตยกับเศรษฐกิจฐานราก (จำนวน 3 ชั่วโมง)

รายวิชานี้มุ่งให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายความสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ทฤษฎีการพัฒนาจากฐานรากที่เกี่ยวข้อง อาทิ การพัฒนาจากบนลงล่าง (Top-Down) การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างการเติบโตอย่างครอบคลุม (Inclusive growth) เป็นต้น ตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในฐานะรากฐานประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง โดยชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาเศรษฐกิจไม่อาจแยกขาดจากการสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยในระดับชุมชน ผู้เรียนจะได้เรียนรู้และทำความเข้าใจบทบาทของพลเมืองในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล กระบวนการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งผ่านการมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก การจัดการตนเอง และการสร้างเครือข่ายทางสังคม เพื่อเสริมความเข้มแข็งของโครงสร้างประชาธิปไตยจากฐานรากและยกระดับคุณภาพชีวิตสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

รายวิชาที่ 3 ทักษะผู้นำแห่งอนาคต: เตรียมพร้อมสู่โลกที่เปลี่ยนแปลง (จำนวน 12 ชั่วโมง)

รายวิชานี้มุ่งให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดผู้นำพลเมืองยุคใหม่ ตระหนักถึงความสำคัญของผู้นำพลเมืองในบริบทสังคมปัจจุบัน ในฐานะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ประเภทของผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำ (Leadership) คุณลักษณะของผู้นำพลเมืองยุคใหม่ เช่น การมีกรอบความคิดแบบเติบโต (growth mindset) ที่เชื่อว่ามนุษย์มีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง ทำความเข้าใจเรื่อง VUCA World การเป็นผู้นำที่มีความยืดหยุ่นสูง และมีความฉลาดทางอารมณ์ เป็นต้น รวมไปถึงเรียนรู้และฝึกฝนทักษะในการเป็นผู้นำพลเมืองยุคใหม่ที่จำเป็น อาทิ การสร้างความร่วมมือและการประสานความแตกต่าง ศิลปะแห่งการประนีประนอมสู่การขับเคลื่อนฉันทามติและการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การบริหารความแตกต่างสู่นวัตกรรม และการแสวงหาความร่วมมือโดยบูรณาการทุกภาคส่วน เป็นต้น โดยเนื้อหาการเรียนรู้ครอบคลุม

กลุ่มวิชาที่ 2 : เศรษฐกิจฐานรากคุณภาพแห่งการพัฒนา (2 วิชา จำนวนรวม 9 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาของตลาดเสรี (market economy) และผลกระทบจากการพัฒนา
2. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิด หลักการ และกรอบทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) ทั้งในระดับโลกและบริบทไทยและผลกระทบจากการพัฒนาอย่างไม่ยั่งยืน
3. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะภูมิคุ้มกันของการพัฒนาบนฐานอัตลักษณ์
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และเชื่อมโยงมิติทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีทักษะในการออกแบบแนวทางหรือนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

รายละเอียดรายวิชา

รายวิชาที่ 4 การพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) กับระบบเศรษฐกิจแบบตลาด (จำนวน 6 ชั่วโมง)

รายวิชานี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับพลวัตและประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจแบบตลาด (Market Economy) ความตึงเครียดระหว่างหลักเสรีภาพในการแข่งขัน บทบาทของรัฐและตลาด การช่วงชิงทรัพยากร และผลกระทบจากการพัฒนา รวมไปถึงความล้มเหลวของตลาดในการกระจายการพัฒนา และการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยทำความเข้าใจร่วมกับกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs) ของสหประชาชาติ ความสำคัญ และข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนในรูปแบบต่างๆ เช่น การพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจการตลาดเพื่อสังคม (Social Market Economy) แนวคิด ESG แนวคิด BCG เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว เป็นต้น

รายวิชาที่ 5 เศรษฐกิจพอเพียงภูมิคุ้มกันแห่งการพัฒนา (จำนวน 3 ชั่วโมง)

รายวิชานี้มุ่งให้ผู้เรียนเข้าใจความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะปรัชญาเศรษฐกิจอย่างลึกซึ้งและเชื่อมโยงกับมิติทางเศรษฐกิจในฐานะภูมิคุ้มกันต่อเศรษฐกิจทั้งระบบท่ามกลางความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนจะได้เรียนรู้การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในทุกมิติของชีวิตรวมถึงในการวางแผนและทำงานร่วมกับชุมชน ภาคประชาสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อวางรากฐานให้สังคมมีความยืดหยุ่นปรับตัวและสามารถรับมือกับวิกฤติต่างๆ ได้ในขณะเดียวกันก็ยังสามารถตอบโจทย์ความต้องการของสังคมได้อย่างยั่งยืน

กลุ่มวิชาที่ 3 : การขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืน (4 วิชา จำนวนรวม 30 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและความสำคัญของการสร้างนวัตกรรมเพื่อสังคม
2. เพื่อให้ผู้เรียนทราบรูปแบบของนวัตกรรมทางสังคมประเภทต่าง ๆ
3. เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาชุมชนสังคมอย่างยั่งยืนบนฐานของทุนทางสังคมและการมีส่วนร่วมเพื่อชุมชนเข้มแข็งยั่งยืน

รายละเอียดรายวิชา

รายวิชาที่ 6 นวัตกรรมเพื่อสังคม (จำนวน 6 ชั่วโมง)

รายวิชานี้มุ่งเน้นสร้างความเข้าใจนวัตกรรมประเภทต่างๆ ตลอดจนทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับนวัตกรรมเพื่อสังคม ซึ่งมีได้จำกัดเฉพาะการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพียงมิติเดียว แต่มุ่งสร้างคุณค่าสาธารณะ (Public Value) เพื่อสาธารณะประโยชน์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทำความรู้จักและทำความเข้าใจทุนทางสังคม ครอบคลุม ทุนมนุษย์ ทุนทรัพยากร ทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ในฐานะรากฐานสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ตั้งอยู่บนฐานรากอัตลักษณ์ของตนเอง และในฐานะปัจจัยในการออกแบบนวัตกรรมเพื่อสังคม กระบวนการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคม อาทิ การคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) การคิดเชิงระบบ (Systems Thinking) กระบวนการระดมความคิดเห็นและไอเดียจากภาคส่วนต่างๆ การสร้างคุณค่าร่วม (share value) เพื่อปรับปรุงนวัตกรรมที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการที่แท้จริงของผู้คนและสังคมได้อย่างตรงจุด เป็นต้น รวมไปถึงการวัดและประเมินผลกระทบทางสังคม (Social Impact Measurement) เพื่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

รายวิชาที่ 7 Co-creation ร่วมคิดร่วมสร้างนวัตกรรมเพื่อสังคม (จำนวน 12 ชั่วโมง)

รายวิชานี้ มุ่งให้ผู้เรียนได้ทราบถึงกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลากหลายกลุ่ม รวมถึงผู้ใช้งานจริง ชุมชน และภาคส่วนต่างๆ เพื่อร่วมคิด วิเคราะห์ ออกแบบ พัฒนา และปรับปรุงนวัตกรรมที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการที่แท้จริงของผู้คนและสังคมได้อย่างตรงจุด และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในผลงานที่เกิดขึ้น

รายวิชาที่ 8 การประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อจัดการนวัตกรรม (จำนวน 3 ชั่วโมง)

รายวิชานี้ มุ่งให้ผู้เรียนได้ทราบถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและเครื่องมือดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการสร้างสรรค์ พัฒนา และนำนวัตกรรมไปสู่การปฏิบัติ ทั้งในด้านการออกแบบกิจกรรม การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการบนฐานข้อมูลและกระบวนการใหม่ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพยกระดับและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่กลุ่มองค์กร

รายวิชาที่ 9 การพัฒนาโครงการนวัตกรรมเพื่อสังคม (จำนวน 9 ชั่วโมง)

รายวิชานี้มุ่งเสริมสร้างความรู้และทักษะในการพัฒนาโครงการนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ปัญหาสังคมอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน ผู้เรียนจะได้นำองค์ความรู้และทักษะที่ได้เรียนจากหลักสูตรทั้งหมดมาประยุกต์ใช้แบบบูรณาการเพื่อออกแบบโครงการนวัตกรรมเพื่อสังคมที่มุ่งที่ตอบโจทย์ปัญหาสังคมอย่างสร้างสรรค์ ยั่งยืน และยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนได้อย่างแท้จริง โดยเนื้อหาการเรียนรู้อบรมครอบคลุม

2. กิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ (จำนวน 48 ชั่วโมง)

หลักสูตรฯ ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์กับผู้ที่ปฏิบัติงานโดยตรงในพื้นที่ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางวิชาการกับ

สถานการณ์เชิงประจักษ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น หลักสูตรฯ จึงจัดให้มีการศึกษาดูงานภายในประเทศขึ้น โดย การศึกษาดูงานภายในประเทศมีการออกแบบไว้ใน 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การศึกษาดูงานในประเทศ (จำนวน 18 ชั่วโมง)

การศึกษาดูงานในประเทศ เพื่อเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้สัมผัสประสบการณ์จริงในพื้นที่ที่มีความ หลากหลาย ทั้งในมิติการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องพลเมืองและการมี ส่วนร่วมในมิติต่างๆ ครอบคลุมการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อพัฒนาชุมชนเข้มแข็งที่ยั่งยืนลักษณะต่าง ๆ เยี่ยมชม กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มกิจการเพื่อสังคม และวิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีความโดดเด่น มีความเป็นต้นแบบในด้าน ต่างๆ เพื่อมอบแนวทางและสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้เรียน

2.2 กิจกรรมทัศนศึกษาออกสถานที่ (one day trip) (12 ชั่วโมง)

เป็นกิจกรรมที่ออกแบบมาเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สัมผัสประสบการณ์ตรงกับชุมชนและพื้นที่ จริงในระยะเวลาสั้น ๆ แต่เข้มข้น เน้นการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคนในพื้นที่ มากกว่าการเก็บข้อมูลเชิงลึกเช่น การศึกษาดูงาน จุดประสงค์สำคัญคือทำให้ผู้เรียนได้เห็นมิติความเป็นจริงของสังคมที่มีความหลากหลาย ทั้ง ในด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม เศรษฐกิจฐานราก และการขับเคลื่อนประเด็นทางสังคมที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน

โดยเมื่อสิ้นสุดการทัศนศึกษาหรือดูงานแต่ละครั้ง นักศึกษาทุกคนจะมีส่วนร่วมถกแถลงหรือ ระดมความคิดเห็นในการแก้ไขโจทย์ที่วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ/ หรืออาจารย์ประจำกลุ่มวิชากำหนด

3. การขับเคลื่อนโครงการนวัตกรรมเพื่อสังคม (จำนวน 84 ชั่วโมง)

เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง ผ่านการประยุกต์ความรู้ที่ได้จาก การศึกษาในชั้นเรียน การฝึกฝนทักษะ การฝึกปฏิบัติ ตลอดจนประสบการณ์ที่ได้จากการทัศนศึกษาและ การศึกษาดูงานนอกสถานที่ มาปรับใช้ในการพัฒนาโครงการเพื่อพัฒนาชุมชนสังคมอย่างยั่งยืน เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม ด้วยนวัตกรรมและการมีส่วนร่วม โดยมีกิจกรรม ดังนี้

3.1 กิจกรรมพบอาจารย์ที่ปรึกษา (18 ชั่วโมง)

เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการพัฒนาองค์ความรู้ ปัญหา และความต้องการที่ได้มาจากการค้นหาปัญหาและความต้องการอย่างมีส่วนร่วมขึ้นเป็นแนวทางสำหรับพัฒนา นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาชุมชนสังคมอย่างยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรม โดยสามารถนัดหมายเพื่อปรึกษาหารือกับ อาจารย์ที่ปรึกษาประจำกลุ่มที่ได้รับมอบหมายตามความเหมาะสมและสมัครใจ

3.2 กิจกรรมนำเสนอร่างโครงการกลุ่ม (12 ชั่วโมง)

เพื่อให้นักศึกษาได้นำเสนอโครงการนวัตกรรมเพื่อสังคมที่กลุ่มพัฒนาขึ้น เพื่อใช้เป็นชิ้นงานสำหรับ สำเร็จการศึกษา แก่อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษากลุ่มอื่นได้มีโอกาสรับฟังและมอบข้อเสนอแนะ สำหรับ พัฒนาโครงการให้มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและเกิดผลลัพธ์ที่จับต้องได้มากยิ่งขึ้น ก่อนลงมือปฏิบัติจริงใน พื้นที่

3.3 กิจกรรมลงพื้นที่ดำเนินโครงการกลุ่ม (42 ชั่วโมง)

เพื่อให้นักศึกษาร่วมกันนำโครงการนวัตกรรมเพื่อสังคมที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และได้รับการปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปดำเนินการปฏิบัติจริงในพื้นที่ โดยปฏิบัติในส่วนต่างๆ อาทิ การค้นหา ปัญหาความต้องการที่แท้จริงของพื้นที่อย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาโครงการพัฒนาชุมชนสังคมอย่างยั่งยืนด้วย

นวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมเพื่อสังคม อาทิ การรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจเพื่อชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม ตลอดจนกลุ่มอนุรักษ์และกลุ่มจิตอาสาต่างๆ จากนั้น ทดลองดำเนินการ และเก็บผลการดำเนินการที่ได้จากการปฏิบัติโครงการ ซึ่งอาจเป็นในรูปแบบของผลการดำเนินกิจกรรมเบื้องต้น ต้นแบบ (prototype) ของการขับเคลื่อนกิจกรรม เพื่อนำเสนอแก่อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับสำเร็จการศึกษาต่อไป

3.4 กิจกรรมนำเสนอผลการดำเนินโครงการกลุ่ม (12 ชั่วโมง)

เพื่อให้ศึกษานำเสนอโครงการนวัตกรรมเพื่อสังคม เพื่อการพัฒนาชุมชนสังคมอย่างยั่งยืน แก่อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อสำเร็จการศึกษา โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 รอบ

3.4.1 นำเสนอผลการดำเนินโครงการนวัตกรรมเพื่อสังคม (Civic Impact Project) แก่อาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการฯ กลุ่มที่ได้รับการประเมินว่า “ผ่าน” และจัดส่งเอกสารสรุปโครงการนวัตกรรมตามที่หลักสูตรฯ กำหนดแล้วเท่านั้นจึงจะถือว่าสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งนำเสนอแนวทางนำโครงการไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานหรือในพื้นที่ของตนเอง ซึ่งจะมีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการภายหลังการจบหลักสูตร

3.4.2 กิจกรรม Pitching นำเสนอโครงการนวัตกรรมเพื่อสังคม (Civic Impact Project) แก่ภาคีเครือข่ายจากภาคเอกชนที่มีความสนใจขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อสังคม เพื่อสร้างโอกาสและโน้มน้าวใจเครือข่ายให้สนับสนุนหรือลงทุนในไอเดีย

4. กิจกรรมอื่น ๆ ในหลักสูตร (จำนวน 18 ชั่วโมง)

4.1 พิธีเปิดและปฐมนิเทศ (12 ชั่วโมง)

กิจกรรมปฐมนิเทศ คือกิจกรรมสำคัญที่ช่วยสร้างความรู้และความเข้าใจภาพรวมของหลักสูตรให้แก่นักศึกษาได้ตระหนักถึงความจำเป็นและความเชื่อมโยงของเนื้อหาตลอดหลักสูตร รวมทั้งทำความเข้าใจกับกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ความคาดหวัง และประโยชน์ที่จะได้รับ ตลอดจนข้อปฏิบัติที่ควรทราบ เพื่อให้การเรียนรู้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

4.2 กิจกรรมปัจฉิมนิเทศ (6 ชั่วโมง)

กิจกรรมปัจฉิมนิเทศเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อประมวลและสรุปองค์ความรู้ที่ผู้เข้าร่วมหลักสูตรได้เรียนรู้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา เป็นการเชื่อมโยงทฤษฎีเข้ากับการปฏิบัติจริง เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้จากชั้นเรียน รวมไปถึงการฝึกฝน การฝึกปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการศึกษาดูงานที่ได้รับตลอดหลักสูตร ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและในการประกอบอาชีพ โดยคำนึงถึงส่วนรวม และประโยชน์ของสังคมเป็นที่ตั้งสมดังวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

10.1 ผู้จบการศึกษามีศักยภาพในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ขับเคลื่อน ทั้ง 3 ด้าน และนำโครงการนวัตกรรมเพื่อสังคมที่พัฒนาจากการเรียนไปต่อยอดเพื่อแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่ของตนเอง

10.2 เกิดต้นแบบที่ดี (Best practice) ของวิสาหกิจเพื่อสังคม และต้นแบบอื่นๆ ที่สามารถนำไปพัฒนาและแก้ปัญหาสังคมได้อย่างต่อเนื่องยั่งยืน

11. กำหนดการหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้นำพลเมืองยุคใหม่ รุ่นที่ 1

กิจกรรม	กำหนดการ	หมายเหตุ
ประชาสัมพันธ์และรับสมัคร	2 ก.พ. – 20 มี.ค. 69	
ประกาศรายชื่อ	3 เม.ย. 69	ทางเว็บไซต์สถาบัน
รายงานตัว	7-9 เม.ย. 69	ผ่านระบบZoom
ปฐมนิเทศ+เรียนครั้งที่ 1	26-30 เม.ย. 69	
เรียนครั้งที่ 2	10-13 พ.ค. 69	
ศึกษาดูงาน	24-27 พ.ค. 69	
เรียนครั้งที่ 3	7-10 มิ.ย. 69	
รายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ 1	10 ก.ค. 69	ผ่านระบบZoom
รายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ 2	10 ส.ค. 69	ผ่านระบบZoom
รายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ 3	10 ก.ย. 69	ผ่านระบบZoom
นำเสนอโครงการ	2 ต.ค. 69	
Pitching โครงการ	3 ต.ค. 69	
ปัจฉิมนิเทศ	4 ต.ค. 69	
พิธีมอบประกาศนียบัตร	5 ก.ย. 70	

หมายเหตุ กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

12. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า

เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

เว็บไซต์ www.kpi.ac.th

คุณสมบัติผู้สมัครเข้ารับการศึกษา

หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้นำพลเมืองยุคใหม่ (A-List) รุ่นที่ 1

ผู้สมัครเข้ารับการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้นำพลเมืองยุคใหม่ (A-List) ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

3.1 คุณสมบัติทั่วไป

- 3.1.1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี และไม่เกิน 50 ปี ในวันที่ปิดรับสมัคร
- 3.1.2 ผู้สมัครต้องมีลักษณะความเป็นตัวแทนของพื้นที่อย่างใดอย่างหนึ่ง และสามารถแสดงหลักฐานยืนยันได้ ดังต่อไปนี้
  - (ก) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัคร
  - (ข) เป็นบุคคลซึ่งเกิดในจังหวัดที่สมัคร
  - (ค) เคยศึกษาในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีการศึกษา
  - (ง) เคยปฏิบัติงานในจังหวัดที่สมัครเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี
  - (จ) เป็นผู้เสียภาษีโรงเรือน/ภาษีบำรุงท้องที่ ติดต่อกัน 3 ปี
- 3.1.3 เป็นผู้ได้รับความยินยอมให้เข้ารับการศึกษาตามสายการบังคับบัญชาจากหัวหน้าส่วนราชการ หรือหัวหน้าหน่วยงานนั้น ๆ
- 3.1.4 ผู้สมัครต้องเป็นผู้มีสุขภาพสมบูรณ์ สามารถศึกษา และเดินทางไปศึกษาตามที่ได้ตามหลักสูตรกำหนด
- 3.1.5 มีคุณสมบัติอื่น ๆ ครบถ้วนตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการหลักสูตรกำหนด

3.2 คุณสมบัติเฉพาะ อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- 3.2.1 ผู้นำชุมชน/ ภาคประชาสังคม อาทิ กรรมการศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน แกนนำ ประชาชนชาวบ้าน หรือประชาชน กลุ่มคนรุ่นใหม่ สื่อมวลชนที่มีความสนใจในการพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

- 3.2.2 ข้าราชการพลเรือน เจ้าหน้าที่และพนักงานของรัฐ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระ ตามกฎหมาย องค์กรมหาชน หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน
- 3.2.3 ผู้บริหาร สมาชิกสภา ข้าราชการ หรือพนักงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ทำงาน ขับเคลื่อนการเมืองภาคพลเมืองและเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนสังคมอย่างยั่งยืน
- 3.2.4 บุคลากรทางการศึกษา ครู อาจารย์ หรือ นักวิชาการและนักวิจัย ที่เป็นผู้สนใจหรือทำ โครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน
- 3.2.5 ผู้ประกอบธุรกิจขนาดเล็ก (Small Enterprises) และขนาดกลาง (Medium Enterprises) วิสาหกิจชุมชน (Community Enterprise) วิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) ผู้ประกอบการหรือผู้บริหารภาคเอกชน และหอการค้าจังหวัด ที่มีความสนใจในการพัฒนา ศักยภาพความเป็นผู้นำ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน
- 3.2.6 บุคคลซึ่งคณะกรรมการหลักสูตรฯ เห็นสมควรให้เข้ารับการศึกษ เนื่องจากเป็นผู้มีผลงานเชิง ประจักษ์ในการพัฒนาชุมชนสังคมอย่างยั่งยืน
- 3.2.7 เป็นผู้มีความประพฤติดี มีมนุษยสัมพันธ์และทัศนคติที่ดีและไม่กระทำการใด ๆ ให้เกิดความ เสื่อมเสียหรือเสียหายต่อหลักสูตร และไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่ เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

กำหนดการ

หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้นำพลเมืองยุคใหม่ (A-List) รุ่นที่ 1

กิจกรรม	กำหนดการ	หมายเหตุ
ประชาสัมพันธ์และรับสมัคร	2 กุมภาพันธ์ – 20 มีนาคม 69	
ประกาศรายชื่อ	3 เมษายน 69	ทางเว็บไซต์สถาบัน
รายงานตัว	7-9 เมษายน 69	ผ่านระบบZoom
ปฐมนิเทศ และเรียนครั้งที่ 1	26-30 เมษายน 69	
เรียนครั้งที่ 2	10-13 พฤษภาคม 69	
ศึกษาดูงาน	24-27 พฤษภาคม 69	
เรียนครั้งที่ 3	7-10 มิถุนายน 69	
รายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ 1	10 กรกฎาคม 69	ผ่านระบบZoom
รายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ 2	10 สิงหาคม 69	ผ่านระบบZoom
รายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ 3	10 กันยายน 69	ผ่านระบบZoom
นำเสนอโครงการ Pitching โครงการ และปัจฉิมนิเทศ	2 -4 ตุลาคม 69	
พิธีมอบประกาศนียบัตร	5 ก.ย. 70	

หมายเหตุ กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม